

บทคัดย่อ

วิชา บช.851 : วิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ชื่อเรื่อง	: พฤติกรรมการรับประทานอาหารเจและปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกร้านอาหารเจ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
ผู้จัดทำ	: นางสาวรุจิรา เทจินะ
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร.เทียน เกรรณ์ัญ
หลักสูตร	: บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา
วันที่อ่อนนุมัติผลงาน	: พฤษภาคม 2550
จำนวนหน้า	: 71 หน้า

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่อง “พฤติกรรมการรับประทานอาหารเจและปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกร้านอาหารเจ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกร้านอาหารเจในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ของกลุ่มตัวอย่างในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย จำนวน 200 ตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) เลือกเก็บตัวอย่างแบบนั่งอิฐ (Accidental Sampling) และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม มีการใช้สถิติวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

ผลการศึกษาด้านข้อมูลส่วนบุคคลพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 20 – 35 ปี นับถือศาสนาพุทธ การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า อาชีพลูกจ้าง / พนักงาน บริษัทเอกชน และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน

ผลการศึกษาด้านพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยไปรับประทานอาหารเจที่ร้านนญูสิตา รองลงมาคือ ร้านโอลิเซสเรสเทอร์องค์ และร้านอาหารเจตรงข้ามวัดพระสิงห์ โดยรับประทานอาหารเจติดต่อกันมาแล้ว 1 – 4 ปี ด้วยเหตุผลที่ว่า การรับประทานอาหารเจเป็นการป้องกันโรค/รักษาสุขภาพ และ เชื่อว่าการรับประทานเจจะทำให้ได้นญูจากการละเว้นการฆ่าสัตว์ ส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเจเป็นประจำ รองลงมา คือ รับประทานอาหารเจในช่วงเทศกาลกินเจ มีความเชื่อในการรับประทานอาหารเจที่ไม่แน่นແว้แต่โอกาส แต่จะรับประทานอาหารเจอย่างน้อยวันละ 1 มื้อ นิยมรับประทานอาหารเจด้วยการซื้ออาหารสำเร็จรูปในรูปแบบของข้าวราดแกง จากร้านอาหารเจ โดยมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้ง 20 – 30 บาท เมนูอาหารเจแต่ละประเภทที่กลุ่ม

ตัวอย่างนิยมรับประทาน ประกอบด้วย ประเภทปี๊บ/ย่าง ได้แก่ เป็ดย่างเจ ประเภทผัด ได้แก่ ผัดผักรวมมิตร ประเภทต้ม ได้แก่ จับฉ่าย ประเภททอด ได้แก่ ปอเปี๊ยะทอด ประเภทนึ่ง ได้แก่ เห็ดหมูทรงเครื่อง ประเภทยำ ได้แก่ ยำวุ้นเส้น ประเภทชุป ได้แก่ ชุปแครอท และชุปเห็ดโคน ประเภทน้ำพริก ได้แก่ น้ำพริกอ่อง และเห็ดที่นิยมรับประทานในร้านอาหารเจ คือ เห็ดหมู อีกทั้ง อาหารเจ ประเภทเส้นที่กลุ่มตัวอย่างนิยมรับประทาน คือ ก๋วยเตี๋ยว และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยรับประทานอาหารเจต่างชาติ บุคคลที่แนะนำให้มารับประทานอาหารเจ และเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกร้านอาหารเจ คือ ตนเอง และยังนิยมไปรับประทานอาหารเจด้วยตนเอง หากจะไปกับบุคคลอื่นพบว่า จะไปกับบุคคลในครอบครัว ซึ่งบุคคลในครอบครัวที่รับประทานอาหารเจส่วนใหญ่จะเป็นญาติพี่น้อง กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจทำการเลือกซื้ออาหารเจแบบเซ็ตเมนูหากมีขายในร้านอาหาร และ สนใจที่จะรับประทานอาหารเจแบบบุฟเฟ่ต์ โดยเห็นด้วยหากมีการแบ่งปันอาหารเจให้เหมือนเนื้อสัตว์ สถานที่รับประทานอาหารเจที่น้อยที่สุด คือ ที่บ้าน สำหรับการรับประทานอาหารเจนอกบ้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างนิยมไปรับประทานที่ ร้านบุญสิตา ร้านโอเอซิสเรสเทอร์องค์ และร้านตรงข้ามวัดพระสิงม์

ผลการศึกษาด้านปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในภาพรวมของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาปัจจัยอย่างที่มีผลต่อการรับประทานอาหารเจ พบร่วมกันว่า ปัจจัยด้านราคา มีผลต่อการรับประทานอาหารเจมากเป็นอันดับหนึ่ง โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในเรื่องของ ราคาเหมาะสมกับปริมาณอาหาร และ ราคากลุ่มค่ากับคุณภาพอาหาร รองลงมา คือ ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย / สถานที่ให้ความสำคัญในภาพรวมระดับมากโดยให้ความสำคัญระดับมากในเรื่องของ สถานที่มีความสะอาด การจัดร้าน สะอาดกต่อการเลือกซื้อ มีโต๊ะที่นั่งเพียงพอต่อการให้บริการ ร้านอาหารมีการจัดร้านไม่แออัด โถกตีพัก ที่ทำงาน หรือ สถานการศึกษา ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ โดยให้ความสำคัญระดับมากในเรื่องของ รสชาติอาหารอร่อยและมีการปรุงอาหารสะอาดถูกหลักอนามัย รองลงมาคือ ความสดของอาหาร ร้านมีเครื่องหมายอาหารเจ เมนูอาหารหลากหลาย มีเครื่องหมายรับรองมาตรฐาน มีเครื่องหมาย Clean food & Good test และมีเมนูอาหารตามสั่ง และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ให้ความสำคัญในภาพรวมระดับปานกลาง โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญระดับมากในเรื่องของการนัดเล่นปกต่อปก